

Haaltert herdenkt 100 jaar Eerste Wereldoorlog

Gevochten als een leeuw

Ik hoor nog de schoten langs mijn hoofd, bukken, omhoog, weer schieten.

*Voor het vaderland tegen de Duitsers (Fritzen) voor familie, vrienden,
voor onze vrijheid.*

*Ik hoor de mensen al juichen! Voor de overwinning.
Ik was er bijna, maar niet ver genoeg.*

*Die ene knal, ik zag niets meer, mijn verleden schoot voorbij.
Een toekomst was er niet.*

*Nu mijn ogen gesloten zijn voor altijd.
Maar ik weet dat de mensen trots zijn, en dat ik heb gevochten:
Als een leeuw.*

In Flanders fields

In 1915 schreef Dr. John McCrae het aangrijpende gedicht. In 15 korte lijnen vat McCrae de moed samen van de jonge soldaten, maar ook hun vrees voor die grimmige werkelijkheid van de oorlog. Met de meest aangrijpende woorden die ooit zijn geschreven, roept hij beelden op uit het leven van jonge mensen, eens zo vol hoop en schoonheid. Tot op de dag van vandaag blijft het een emotionele groet voor de jonge mannen en vrouwen die hun leven gaven in de oorlog. Zij beschermden de landen en de mensen die allen hun eigen dromen koesterden.

In Flanders Fields blijft ons dat herinneren. We hopen dat deze onsterfelijke woorden gezongen, in de harten kruipen in dankbaarheid aan de helden.

Cover: Kunstwerk en gedicht door Rudy Van Kerckhoven

Intredelied

Strofen:

In Flanders fields the poppies
blow
Between the crosses, row on row
That mark our place;
and in the sky
The larks, still bravely singing,
fly
Scarce heard amid the guns
below.

We are the Dead. Short days ago
We lived, felt dawn,
saw sunset glow,
Loved, and were loved,
and now we lie
In Flanders fields.

Take up our quarrel with the foe:
To you from failing hands we
throw
The torch; be yours to hold it
high.
If ye break faith with us who die
We shall not sleep,
though poppies grow
In Flanders fields.

In Flanders Fields

Strofen vrij vertaald:

In Vlaanderens velden bloeien
de klapprozen
tussen de kruisen, rij aan rij
die onze plek aangeven;
en in de lucht
vliegen leeuweriken, nog steeds
dapper zingend zelden gehoord
te midden van het
kanongebulder aan de grond.

Wij zijn de doden,
enkele dagen geleden
leefden we nog, voelden
de dageraad, zagen de zon
ondergaan
beminden en werden bemind
en nu liggen we in Vlaanderens
velden.

Neem ons gevecht met de vijand
weer op:
Tot u gooien wij,
met falende hand
de toorts; aan u om haar
hoog te houden.
Als gij breekt met ons
die sterven
zullen wij niet slapen,
ook al bloeien de klapprozen
in Vlaanderens velden.

Kruisteken en genadewens

Welkomstwoord

Kyrie

Uit: Missa Prima van Joseph Bellens (*1867 - 1939)

Openingsgebed

Laat ons bidden.

Heer,

aan U vertrouwen wij uw overleden dienaren, de slachtoffers van de Wereldoorlogen en slachtoffers van haat en geweld toe.

Zij zijn gestorven voor deze wereld;

laat hen leven voor U

en reinig hen van de zonden

die zij in hun zwakheden bedreven.

Wees voor hen barmhartig.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,

die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest

God, door de eeuwen der eeuwen.

Lezing

Uit het tweede boek van de Makkabeëën

In die dagen hield de heldhaftige aanvoerder Judas Makkabeëër een geldinzameling bij zijn manschappen en zond het bedrag daarvan, tweeduizend drachmen, naar Jeruzalem om voor de zonden van de overledenen een offer op te dragen.

De gedachte aan hun verrijzenis had hem deze voortreffelijke daad ingegeven.

Zo hij immers niet had geloofd dat de gevallen zouden verrijzen, dan was het overbodig en zinloos geweest voor de doden te bidden; maar hij had de heerlijke beloning voor ogen die gereed ligt voor wie vroom ontslapen.

Daarom liet hij dit zoenoffer opdragen om voor de overledenen vergeving van hun zonden te bekomen.

Tussenzang: Vaarwel mijn broeder

Gedicht

Vrede is bedrog

*In de loopgraven liep je niet, je schulde er,
je werd er ook niet echt begraven.*

Ze zijn er nog, je kan ze gaan bekijken.

*Littekens van mensens onmacht, omgeven door miljoenen lijken.
Vrede is bedrog, ze komt te laat, ze komt er pas na een zinloze oorlog.*

Evangelie

Acclamatie: U komt de lof toe ...

Homilie

Voorbeden (Zingt Jubilate 10b)

Voor de regeringsleiders,
voor hen wier woord en inzicht van invloed zijn op de situatie in de wereld:
dat ze géén onrecht dulden,
niet vluchten in geweld,
niet onbeheerst beslissen over de toekomst van anderen.
Laat ons bidden

Voor al die medemensen
wier leed en ellende ons dagelijks onder ogen komt
via krant en televisie.
Voor de slachtoffers van rassendiscriminatie,
voor de miljoenen die de hongerdood sterven.
Laat ons bidden ...

Voor de kleine wereld dicht bij ons,
voor de mensen die bij ons horen: familie en vrienden
voor allen die onze zorgen delen
en voor hen die op ons aangewezen zijn.
Laat ons bidden ...

Voor alle mensen die vandaag het geweld en de ellende van oorlog
moeten doorstaan
voor de soldaten die hun leven gaven om conflicten te beteugelen
voor de slachtoffers van concentratiekampen,
dat hun levensoffer ons het belang doet inzien van duurzame vrede.
Laat ons bidden ...

Offerande

Lied: The Mansion of the Lord

*tekst: Randall Wallace
muziek: Nick Glennie-Smith*

Strofen:

To fallen soldiers let us sing
Where no rockets fly nor bullets
wing
Our broken brothers let us bring
To the Mansions of the Lord

No more bleeding, no more fight
No prayers pleading
through the night
Just divine embrace,
Eternal light
In the Mansions of the Lord

Where no mothers cry and no
children weep
We will stand and guard though
the angels sleep
All through the ages safely keep
The Mansions of the Lord

Vrij vertaald

Laten we zingen voor de
gesneuvelde soldaten.
Waar geen obussen
noch kogels vliegen.
Laten we onze gebroken
broeders brengen
naar het huis van onze Heer.

Geen bloed meer,
geen strijd meer.
Geen smeekbeden die door de
nacht klinken.
Alleen goddelijke omhelzing en
eeuwig licht.
In het huis van de Heer.

Waar geen moeders huilen en
geen kinderen wenen.
Zullen wij niet wijken en de
wacht houden.
Hoewel de engelen slapen.
Door de eeuwen heen
zullen we het huis van de Heer
beschermen.

Gebed over de gaven

Heer,
wees genadig voor uw dienaren,
de slachtoffers van de Wereldoorlogen en slachtoffers van haat en
geweld, voor wie wij U dit offer van verzoening opdragen.
Wij vragen u:
beloon hun leven van trouwe dienst met uw eeuwige liefde
Door Christus onze Heer.

Groot dankgebed

Prefatie
Sanctus (koor)
Te velde – klaroen

Onze Vader (zingen)

Vredeswens

Agnus Dei (koor)

Communie:

Lied/ O Valiant hearts

tekst: Sir John Stanhope Arkwright

muziek: Dr. Charles Harris

1. O valiant hearts who to your glory came
Through dust of conflict and through battle flame;
Tranquil you lie, your knightly virtue proved,
Your memory hallowed in the land you loved.

O dappere harten die lof en eer verdienen
Door strijdgewoel en wapengekletter,
Rustig ligt gij nu, na zoveel bewezen ridderdeugd.
Uw herinnering geheiligd in het land waar gij van hield.

2. Proudly you gathered, rank on rank, to war
As who had heard God's message from afar;
All you had hoped for, all you had, you gave,
To save mankind yourselves you scorned to save.

Trots sloot gij allen, mooi de gelederen, voor de strijd
Zoals wie Gods boodschap van verre hadden gehoord,
Alles waar gij op hadt gehoopt, alles wat gij had, gaaft gij
Om de mensheid te redden – gij gaaft uw leven om anderen te redden.

3. Splendid you passed, the great surrender made;
Into the light that nevermore shall fade;
Deep your contentment in that blest abode,
Who wait the last clear trumpet call of God.

Na de grote overgave schreedt gij schitterend in het licht
Dat nooit meer zal verdwijnen. Gij waart heel tevreden
In die gezegende woonplaats,
Gij die wachtte op het laatste helder trompetgeschal van God.

4. Long years ago, as earth lay dark and still,
Rose a loud cry upon a lonely hill,
While in the frailty of our human clay,
Christ, our Redeemer, passed the self same way.

Heel lang geleden, toen de aarde donker en stil was,
Hoorde men een luide kreet op een eenzame heuvel,
Terwijl in de broosheid van onze menselijke klei,
Christus, onze Verlosser, zichzelf op de zelfde wijze opofferde.

5. Still stands His Cross from that dread hour to this,
Like some bright star above the dark abyss;
Still, through the veil, the Victor's pitying eyes
Look down to bless our lesser Calvaries.

Tot vandaag, staat Zijn Kruis van dat verschrikkelijk uur daar nog.
Als een donkere ster boven de donkere afgrond;
Nog steeds kijken de ogen van de Overwinnaar vol medelijden

door de sluier
Naar beneden om onze weg te zegenen.

6. These were His servants, in His steps they trod,
Following through death the martyred Son of God:
Victor, He rose; victorious too shall rise
They who have drunk His cup of sacrifice.

Dit waren Zijn dienstknechten, in Zijn voetstappen zijn zij
getreden,
Door de dood volgden ze de gemartelde Zoon van God:
Hij die overwon, stond op; ook zij zullen overwinnen en opstaan
Die Zijn offerbeker hebben gedronken.

7. O risen Lord, O Shepherd of our dead,
Whose cross has bought them and Whose staff has led,
In glorious hope their proud and sorrowing land
Commits her children to Thy gracious hand.

O verrezen Heer, o Herder van onze doden,
Uw kruis heeft hen vrijgekocht en uw staf heeft hen geleid,
Hun trots en treurend land vertrouwt hoopvol en glorierijk
Zijn kinderen toe aan Uw genadige hand.

Slotgebed

Heer,
wij hebben uw heilig sacrament ontvangen en vragen U:
laat uw overleden dienaren door deze eucharistie vergiffenis van
zonden bekomen;
dat zij uw Rijk binnengaan en U voor altijd loven en dankzeggen.
Door Christus onze Heer.

Toespraak van de burgemeester

Volkslied van Vlaanderen - Belgisch Volkslied

Zegen

Hazenslaap met helm op

*Ben de angst voorbij, schiet ik hem nu of doodt hij later mij?
Voor even rust in de kapotgeschoten huizen waar het sterft van de muizen.
Eten en drinken zijn de eerste behoeften
in het sluipend bewegen om te overleven.
De idealen zijn vergeten in het stinkend vuil waarin wij al weken zweten.
Afgestompt in het primitief ageren
branden wij kaarsen om de vijand te desoriënteren.
In een hazenslaap met helm op,
explodeert de oorlog tot in de diepste dromen van mijn kop.*

Bij het naar buiten gaan

Lied: Waarheen, waarvoor

Waarheen leidt de weg die we moeten gaan
Waarvoor zijn wij op aard
Wie weet wat er is achter ster en maan
Hoe lang duurt nog de nacht

Waar ligt het land waar we mogen zijn
En wat is de taak die ons wacht
Waar is de geest die met ons leeft
Die ons de vrede geeft

Waar staat de poort die ons binnen laat
En die ons ook beschermt
Hoe veel offers werden er gebracht
Toch nog blijft het nacht

Waar dan is het licht op ons duistere pad
De hand die ons geleidt
En hoe lang, ja hoe lang nog duurt de tijd
Dat wij zijn bevrijd

Diepliggende ogen

Vraag je je ooit wel eens af: zal dit opnieuw gebeuren?

Herinner je dat lawaai? De woede?

*Het plotselinge opkomende medeleven als je naar de verdoemde
hologige gezichten van je mannen keek.*

Herinner je je mannen op de slingerende brancards...

Met hun lege blik, en hun heen en weer rollende hoofden

De asgrauwe maskers van die kerels die ooit levenslustig aardig volk waren

Ben je al vergeten?

*Kijk omhoog en zweer bij het groen van de komende lente
dat je het nooit zult vergeten.*

Gesneuvelde soldaten van Wereldoorlog I en II

Allaer Alfons	De Smet Eduard
Allaer Carolus Joseph	De Smet Michel
Allaer Jan Baptist	De Troyer Nicolaus Gustaaf
Baetens Henry	De Wetter Felix
Biesback Frans	De Winter Raymond
Braem Amedée	De Winter Robert Désire
Callebaut Alfons	Fermon Arthur Victor
Corteman André	Goossens Domien
De Cocker Adolf	Govaert Frans
De Dier Theodoor	Govaert Livien
De Dokter Adolf	Groebens Frans
De Gendt Edmont Petrus	Groebens Petrus
De Geyter Pieter Alfons	Groebens Pieter Jozef
De Kegel Victor	Grootvriendt Domien
De Leu Cyriel	Haesaert Aimé Jozef
De Loose Camiel Cyrille	Hendrickx Jozef
De Mol Frans	Hunninck Emiel
De Pauw Achiel	Hunninck François
De Pauw August Edgard	Lerminiaux Joseph
De Pauw Henry Jozef	Lievens César
De Pauw Petrus Franciscus	Lievens César Philemon
De Pril Alfons	Matthys Alfons
De Pril Theodoor Jozef	Meereman Alexis
De Rijck Camiel Julien	Meganck Petrus Etienne
De Rouck Cyrus	Moreels Gentil
de Sadeleer Etienne	Muylaert Constant Alois
De Schepper Jan Baptist	Nerinckx Alfons
De Smet Alfons	

Pevernagie Hector
Piron Joseph
Praet Cornelius Rochus
Provost Remi
Redant Albert Romain
Renneboog Theofiel
Roelandt Cyriel
Roelandt Domien Gerard
Sack Pierre François
Scheerlinck Alfons
Scheerlinck Jan Henry
Schockaert Prosper Louis Joseph
Simelon Albert
Smet Eduard
Steenhout Pieter Jozef
Taeleman Amedée Jozef
Temmerman Petrus Amandus
Triest Felix Camiel
Triest Leopold Jozef
Van den Steene Alfons Aloïs
Van den Stock Albert
Van den Stockt Jozef
Van den Storme Jozef Frans
Van der Speeten Omer
Van der Zijpe Constantinus

Van de Water Victor
Van Durme Frans
Van Gijseghe Camiel
Van Haverbeke Franciscus A.F.
Van Herreweghe Franciscus Xaverius
Van Impe Alfons
Van Melkebeke Frans
Van Mulders Camiel
Van Nerom Edmond Judocus
Van Schandevijl Amand
Van Vaerenbergh Kamiel
Verbeeren Aimée Jozef
Verbeeren Donaat Maurice
Vercruyssen Arthur Frans
Verhofstadt Richard
Verstockt Albert Domien
Vonck Emiel
Wijnant Jan Baptist

Last Post

Vanavond wou ik naar Ieper gaan, het liep tegen zessen.

*Ik reed de ondergaande zon tegemoet
en drie verdiepingen zware wolken
en een windkracht 9 hielden mij niet tegen.*

*De hemel waaide van de aarde weg
en raakte per minuut tien minuten achter.*

Daar ging mijn horizon. Als ik in Ieper arriveerde was het 1918.

De Duitsers hebben de zon kapotgeschoten.

Het licht dat er nog is... zijn explosies.

Vanuit de loopgraven schrijf ik een ode aan de klaproos.

*De aarde heeft een bovenaards tapijt van bloemen over zich.
Het is hier een paar jaar lang de laatste seconde voor je sterft.*

Er zijn alleen maar kleinigheden.

Later hoor ik onder de Menenpoort de Last Post aan.

*3 klaroenen die je tot 100 jaar terug door wat er nog over is,
door merg en been hoort gaan.*

Dank aan:

Z.E.H. De Wilde P.

Marc Van der Eecken, de lectoren en medewerkers aan de erediens

Organist: Bart Coppens

Beaardier: Kristiaan Van Ingelgem

Doedelzak: Jeroen Van Der Heyden

Het Koninklijk Sint-Gorikskoor

Koorleider: Hubert Verheijen

Koorleden: William Van Cromphaut, Omer Van Cromphaut,

Jan Baeyens, Etienne Cherretté, Herman Carkers,

Leonard Van Steenberghe, Roger Steeman, André Ottoy,

Herman Van Mol, Michel Vonck, Laurent Matthys, Eddy Schoukens,

Wim Schoukens, Willy Mally, Raf Ottoy, Pieter Stalpaert

Dichter en kunstschilder: Rudy Van Kerckhoven

KMM Moed en Volharding vzw

Gemeentebestuur, OCMW- en Gemeenteraadsleden Haaltert

Cultuurraad Haaltert - 50 jaar

Heemkundige Kring Haaltert

Wij danken u voor uw aanwezigheid op deze plechtigheid.

Namens het bestuur van de N.S.B.:

Voorzitter- penningmeester Herman De Luyck

Secretaris Leonard Van Steenberghe

Klokken luiden

Na de herdenkingsviering worden rond 11.15 u. de klokken geluid om 100 jaar Wapenstilstand te herdenken.

Nieuwe vredesboom voor Haaltert

Op 11 november 2018 plant gemeente Haaltert een vredesboom op het Alfred Noteboomplein. Het is dan precies 100 jaar geleden dat de wapenstilstand inging na 'den Grooten Oorlog'.

Agentschap Natuur en Bos lanceerde een oproep naar gemeenten om in 2018, n.a.v. 100 jaar einde van de Eerste Wereldoorlog, een nieuwe vredesboom aan te planten. Gemeente Haaltert koos om een zomereik te planten op het grasperk van het Alfred Noteboomplein (Kerkskenhoek-Hoogstraat), naast het memoriaal opgedragen ter herinnering aan de 60ste verjaardag van de bevrijding van Groot-Haaltert.

Vredesbomen, een streepje geschiedenis

Sinds mensenheugenis worden getuigenbomen geplant om te herinneren. Een klassieker is de geboorteboom, maar ook vredesbomen zijn daarvan stille getuigen.

Na de Eerste en Tweede Wereldoorlog plantten veel gemeentebesturen vredesbomen in hun gemeente. Meestal op een plein in het centrum. Het planten van een vredesboom ging dikwijls gepaard met plechtigheden zoals een kerkelijke viering, een vredesstoet of een ceremonie. In de loop der jaren richtten heel wat gemeenten een bijkomend herdenkingsmonument op in de buurt van de boom.

Vandaag beschikt Vlaanderen over een rijk patrimonium van bomen die honderd jaar oud zijn. Maar liefst 117 vredesbomen zijn geïdentificeerd. Meer dan de helft ervan zijn lindebomen. Andere vaak voorkomende soorten zijn de zomereik en de bruine beuk. In de voorbije decennia zijn een aantal vredesbomen voor de bijl gegaan en niet vervangen. In andere gevallen werd de oorspronkelijke boom na verloop van tijd vervangen door een nieuwe boom. Zo'n nieuw exemplaar lijkt misschien minder indrukwekkend, maar dit doet niets af aan de waarde die hij vertegenwoordigt. Per slot van rekening gaat het om levend erfgoed.

Tentoonstelling Heemkundige Kring

Leven in bezet en bevrijd gebied

Van 3 tot 11 november herdenkt Heemkundige Kring Haaltert '100 jaar Grote Oorlog' met de tentoonstelling 'Leven in bezet en bevrijd gebied' in het Sint-Martinusheem.

Met veel beeldmateriaal geeft de Heemkundige Kring weer hoe het dagelijkse leven was onder Duitse bezetting.

Thema's

- *De vreselijke misdaad in augustus 1914*
- *The battle of Alost*
- *1.436.000 vluchtelingen*
- *Nieuwe meesters, nieuwe wetten*
- *Soepbedeling (zie foto)*
- *Poor little Belgium, de hongerjaren*
- *Vuurkruisers*
- *Slaven uit de Grote Oorlog*
- *Nieuwe meesters, magere tijden*
- *Belgen bedanken Amerika*
- *Het is voorbij, de miserie blijft*

Van zaterdag 3 tot en met 11 november van 14 tot 18 u.

*Groepen of avondbezoek op afspraak met Willy De Loose
op 0472 80 99 12*

Sint-Martinusheem, Kerkskendorp 18

2014-18

100 jaar Grote Oorlog

